

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 15. novembrī

ES apdrošināšanas uzraudzība iegūst aprises, bet joprojām pastāv būtiskas problēmas, uzskata revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā teikts, ka Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI) ir sniegusi svarīgu ieguldījumu apdrošināšanas nozares kopējā uzraudzības kultūrā un finanšu stabilitātē. Tomēr joprojām pastāv vairākas būtiskas problēmas, kas jārisina pašai EAAPI, valstu uzraudzības iestādēm un likumdevējiem, secina revidenti. Tās ietver pārrobežu apdrošināšanas uzņēmumu stingrāku uzraudzību, apdrošināšanas sabiedrību izmantoto iekšējo modeļu uzraudzību un pašas EAAPI pārvaldību.

EAAPI tika izveidota 2011. gadā, īstenojot finanšu tirgu uzraudzības reformu pēc krīzes 2007.–2008. gadā. Tās galvenie pienākumi ir nodrošināt augstas kvalitātes, efektīvu un konsekventu pensiju un apdrošināšanas nozares uzraudzību visā ES. To veic sadarbībā ar valsts uzraudzības iestādēm (valsts kompetentajām iestādēm), lai nodrošinātu vienāda līmeņa aizsardzību apdrošinājuma ņēmējiem un nodokļu maksātājiem. Līdztekus citām Eiropas uzraudzības iestādēm (EUI) EAAPI institucionālais satvars un pilnvaras patlaban plaši pārskata Eiropas Komisija, Eiropas Parlaments un Padome.

Revidenti novērtēja EAAPI darbības, kuru mērķis bija nodrošināt konvergenci starp valstu apdrošināšanas uzraudzības sistēmām Eiropas Savienībā un kuras bija īstenotas no 2015. līdz 2017. gadam, tās resursu pietiekamību un pārvaldību. Viņi analizēja arī 2016. gada Eiropas mēroga apdrošināšanas spriedzes testu, jo tam ir liela nozīme, lai varētu noteikt iespējamus finanšu stabilitātes riskus apdrošināšanas nozarē.

“Eiropas uzraudzības iestādes ir ļoti svarīgas, lai izvairītos no jebkādiem traucējumiem finanšu tirgos, kas varētu negatīvi ietekmēt reālo ekonomiku un patērētāju labklājību,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Rimantas Šadžius. “Tāpēc ir būtiski, lai pašreizējā tiesību aktu pārskatīšanā tiktu ņemtas vērā atziņas, kas gūtas mūsu veiktajā EAAPI pārbaudē, it īpaši attiecībā uz tās resursu pietiekamību un pārvaldību, kā arī sadarbību ar valsts iestādēm, kuras mērķis ir nodrošināt pienācīgu pārrobežu uzņēmējdarbības uzraudzību”.

Revidenti konstatēja, ka EAAPI darbības, kuru mērķis bija nodrošināt valsts iestāžu īstenotās uzraudzības konsekveni, bija balstītas rūpīgā analizē. EAAPI konstatēja nozīmīgus trūkumus dalībvalstu uzraudzības prakses kvalitātē un darbības rezultātos. Tomēr savu ieteikumu izpildi iestāde nekontrolēja sistemātiski.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revidenti uzsver, ka pārrobežu apdrošināšanas uzņēmējdarbības uzraudzībā EAAPI ir sistēmiski trūkumi. Spēkā esošie tiesību akti un prakse nenodrošina vienāda līmeņa uzraudzību, pārredzamību un aizsardzību visiem ES patērētājiem. Tāpat revidenti atzīmē, ka pastāv nozīmīgas atšķirības, cik stingri valsts iestādes uzrauga iekšējos modeļus, kurus apdrošināšanas sabiedrības izmanto risku aprēķinā. EAAPI neveica atbildes pasākumus saistībā ar šīm problēmām, bet daudzos gadījumos ierobežotā piekļuve informācijai ievērojami kavēja tās centienus uzlabot konsekvenci.

Revidenti atzīst, ka 2016. gada ES mēroga apdrošināšanas spriedzes tests bija labi organizēts. Datu validācijas un apkopošanas process bija piemērots un precīzs. Scenāriji efektīvi pievērsās galvenajiem riskiem, kas bija konstatēti šajā nozarē. Tomēr revidenti konstatēja nepilnības scenāriju kalibrēšanā un pamatošanā. Turklāt ieteikumi, kurus EAAPI sniedza pēc spriedzes testa, bija pārāk vispārīgi.

Visbeidzot, ziņojumā ir uzsvērtas problēmas, kas saistītas ar EAAPI pārvaldību un resursiem. Tās darbības lielā mērā ir atkarīga no tā, ka apdrošināšanas uzraudzību dalībvalstīs veic valsts iestādes, kuras ne vienmēr sniedz pietiekamu atbalstu. Turklāt valsts iestādēm ir izšķiroša loma EAAPI galvenajā pārvaldes struktūrā, un tas var negatīvi ietekmēt EAAPI neatkarību, kad tā vērtē šo iestāžu darba efektivitāti. Visbeidzot, ņemot vērā EAAPI uzdevumu sarežģītību, uzraudzības darbinieku skaits šķiet pārāk ierobežots.

Lai uzlabotu EAAPI efektivitāti, turklāt izmantojot pašlaik notiekošo EUI pārskatīšanu, revidenti iesaka EAAPI:

- labāk pievērsties saviem uzraudzības instrumentiem un veikt to izpildes kontroli;
- sadarbībā ar Eiropas Komisiju un likumdevējiem novērst sistēmiskās nepilnības pārrobežu uzņēmumu uzraudzībā un novērst ierobežojumus attiecībā uz piekļuvi informācijai par iekšējo modeļu uzraudzību;
- uzlabot stresa testu scenāriju izstrādi, palielināt to metodikas pārredzamību, sniegt atbilstīgākus ieteikumus un veicināt individuālu rezultātu publicēšanu;
- palielināt uzraudzības uzdevumu veikšanai norīkoto darbinieku skaitu.

Piezīmes izdevējiem

Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā ietilpst trīs Eiropas uzraudzības iestādes: Eiropas Banku iestāde (EBI), Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) un Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI), kā arī Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK). Šo iestāžu izveides pamatojums bija nodrošināt ciešāku sadarbību un informācijas apmaiņu starp valsts uzraudzības iestādēm (ko sauc arī par valsts kompetentajām iestādēm), veicināt pārrobežu problēmām izstrādāto ES risinājumu pieņemšanu un sekmēt noteikumu konsekventu piemērošanu un interpretēšanu.

EAAPI darbojas kā neatkarīga padomdevēja struktūra, kas konsultē Eiropas Komisiju, Parlamentu un Padomi. Tās pienākumus Eiropas apdrošināšanas tirgū iedala četrās plašās kategorijās: regulēšana, uzraudzība un uzraudzības konverģence, finanšu stabilitāte un patērētāju tiesību aizsardzība.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota. Augstais ieteikumu īstenošanas līmenis liecina, ka mūsu darbs dod labumu ES iedzīvotājiem.

Īpašais ziņojums Nr. 29/2018 "EAAPI būtiski veicināja uzraudzību un stabilitāti apdrošināšanas nozarē, tomēr joprojām pastāv lielas problēmas" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.